

Fråga om en uppfödare av katter är att anse som näringsidkare samt fråga om vem som har bevisbördan för att näringsidkare lämnat en för köpet avgörande uppgift. Avgörande 2014-01-17; 2013-07926

SS yrkade i första hand 6 000 kr i ersättning för att avhjälpa ett fel på en katt och i andra hand 6 000 kr i prisavdrag. Hon köpte en katt för 6 500 kr. Två månader efter köpet fick hon konstaterat att katten led av felväxande ögonhår. Hon fick information om att kattens missbildning var åtgärdad/opererad och att det var "allt ok" vid köpet. Men enligt den ögonspecialist som hade gjort operationen hade denne inte fått bort allt av missbildningen. Således har denna varit där hela tiden, även då hon köpte katten. Hon fick ingen information vid köptillfället om att hon skulle behöva göra något med anledning av missbildningen, än mindre att hon skulle behöva operera katten för 6 000 kr.

HP motsatte sig kravet. HP är privat uppfödare och driver inte sin uppfödning som företag. Den aktuella kattens mor har hon endast tagit en kull på. Hon har ytterligare en hona som hon tagit en kull per år på sedan två år. Hon säljer sina katter besiktigade, med stamtavla, och vaccinerade två gånger. SS var vid köpet medveten om att katten hade en defekt. Hon upplystes vid köpet om att katten var opererad p.g.a. inåtväxande hårstrå i ena ögat och att veterinären inte kunnat ta bort allt. SS fick även veta att problemet kunde komma tillbaka. SS fick köpa katten till ett reducerat pris p.g.a. att den var opererad och inte skulle användas i avel, ordinarie pris är 8 000 kr.

Allmänna reklamationsnämnden gjorde följande bedömning

HP har gjort gällande att hon är en privat uppfödare och att hon inte driver sin uppfödning som företag. Frågan är därmed om nämnden är behörig att pröva tvisten eftersom nämnden enligt 1 § i förordningen (2007:1041) med instruktion för Allmänna reklamationsnämnden (nedan instruktionen) endast prövar tvister mellan konsumenter och näringsidkare. Definitionen av uttrycket näringsidkare i 2 § instruktionen överensstämmer med den i 1 § konsumentköplagen (1990:932). Med näringsidkare avses "en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten". Uttrycket näringsverksamhet syftar på verksamhet som är av ekonomisk natur och av sådan karaktär att den är att anse som yrkesmässig. Kravet på yrkesmässighet syftar dock främst till att undanta fall då en person visserligen är att betrakta som näringsidkare men i det enskilda fallet handlat i egenskap av privatperson. För att en verksamhet ska klassificeras som näringsverksamhet krävs inte att den

drivs i vinstsyfte. Termen näringsidkare ska i stället fattas i vidsträckt mening (se prop. 1989/90:89 s. 60). Det ska således inte ställas några större krav på verksamhetens omfattning.

HP har själv uppgett att hon under flera år har fött upp kattkullar och att hon har sålt kattungar. Med hänsyn till verksamhetens omfattning och att den innefattar försäljning ska HP i sin egenskap av kattuppfödare i konsumenträttsliga sammanhang anses vara näringsidkare. Nämnden är därmed behörig att pröva tvisten.

Twisten gäller om katten hade något fel som berättigar SS till ersättning för avhjälpande av fel eller prisavdrag. Konsumentköplagen gäller köp av lösa saker. Eftersom djur räknas som lösa saker kan den lagen tillämpas.

En näringsidkare ansvarar enligt 20 § konsumentköplagen för ursprungliga fel på såld vara, dvs. för fel som fanns redan vid leveransen även om de visar sig först senare. En vara är enligt 16 § felaktig bl.a. om säljaren före köpet har underlåtit att upplysa köparen om ett sådant förhållande rörande varans egenskaper eller användning som säljaren kände till eller borde ha känt till och som köparen med fog kunde räkna med att bli upplyst om, under förutsättning att underlåtenheten kan antas ha inverkat på köpet. En vara anses vidare felaktig om den avviker från vad köparen med fog har kunnat förutsätta.

I ärendet är ostridigt att katten inte hade några inåtväxande ögonhår vid köpetillfället. SS har anfört att hon fick information om att missbildningen var opererad och att allt var O.K. vid köpet men inte någon information om att hon skulle behöva göra något med anledning av missbildningen. HP har anfört att hon upplyst SS om att en ny operation kunde bli nödvändig. Hon har alltså varit medveten om att det förelåg en risk att problemet med inåtväxande ögonhår skulle återkomma och ny operation bli nödvändig; annars skulle hon inte nu påstå att hon upplyst SS om denna risk.

När som i detta fall ord står mot ord ankommer det på den som påstår att han eller hon lämnat en uppgift att bevisa detta, särskilt om det är näringsidkaren, vilket HP utan svårighet hade kunnat göra genom en anteckning i det skriftliga köpeavtalet. Däremot har det inte varit lika lätt för köparen SS att bevisa att säljaren inte lämnat viss upplysning. I köpeavtalet står att katten ”är opererad för inåtväxande ögonhår. Allt O.K. 13-03-10”. Denna upplysning utgör inte en tillräckligt tydlig varning att problemet skulle kunna återkomma. HP har inte styrkt att hon på annat sätt lämnat en upplysning om den aktuella risken. Det får antas att den uteblivna upplysningen har inverkat på köpet. Med hänsyn till detta får katten anses ha varit behäftad med ett fel vid köpet.

Enligt 28 § andra stycket konsumentköplagen har köparen rätt till ersättning för vad det kostar att avhjälpa ett fel till den del denna kostnad inte är oskälig. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2001 s. 65, där en hund bitit en katt, ansett att ägaren av den skadade katten var berättigad till ersättning av hundägaren för vårdkostnaden på ca 6 000 kr, trots att inköp av en likadan katt endast skulle ha kostat 100 kr. I skälen anfördes att vårdkostnaden inte var högre än vad en kattägare rimligen kan vara beredd att ta på sig under de omständigheter som förelåg. I enlighet med detta prejudikat finner nämnden att det yrkade beloppet 6 000 kr för operation av den i ärendet aktuella katten som en engångsåtgärd utgör en skälig avhjälpningskostnad. Nämnden rekommenderar HP att som en engångsåtgärd utge 6 000 kr som skälig kostnad för avhjälpande av fel.